

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Carolina Johansson
08-563 085 54
carolina.johansson@hsv.se

2009-06-12

Mötesanteckningar från Högskoleverkets insynsråd

Sammanträdesdag: 2009-05-28

Sammanträdesplats: Högskoleverket

Närvarande: Peggy Bruzelius, ordförande
Anders Flodström, universitetskansler
Ing Marie Ahl
Teo Bodin
Anna Ekström
Kari Ravio
Göran Sandberg
Åke Svensson
Irene Wennemo

Thomas Furusten, personalföreträdare
Jean-Pierre Zune, personalföreträdare

Lena Adamson, huvudsekreterare
Carolina Johansson, planeringssekreterare (sekr.)

Maria Södling (§ 4)

Frånvarande: Agneta Bladh

§ 1 Mötets öppnande

Ordföranden Peggy Bruzelius öppnade mötet och hälsade de närvarande välkomna.

§ 2 Mötesanteckningar

Föregående mötes anteckningar granskades och lades till handlingarna.

§ 3 Kanslern informerar

Anders Flodström informerade om de kommande propositionerna, bl.a. ska en kvalitetsproposition läggas i oktober och Högskoleverket ska i lämna förslag på nytt kvalitetsutvärderingssystem i september. Det nya utvärderingssystemet tros träda i kraft år 2010 och eventuell resursfördelning som ska baseras på utvärderingarna sker tidigast år 2011. Propositionen kommer sannolikt att innehålla två stora ändringar för svensk utbildningspolitik, resurstilldelning efter kvalitet och studieavgifter för studenter som inte hör till EES.

Insynsrådet diskuterade hur autonomiutredningens förslag mottagits av sektorn samt det liknande förslaget som lagts i Finland. Anders informerade om nya analysresultat som visar att många av doktoranderna i Sverige är utländska studenter och att ca hälften väljer att stanna i Sverige efter avlagd examen.

Anders berättade om ett knivigt juridiskt uppdrag som Högskoleverket ska rapportera till regeringen i juni. Uppdraget rör hanteringen när tungt kriminellt belastade studenter vill gå legitimationsutbildningar och om de ska kunna avskiljas från utbildningen.

Anders berättade vidare att söktrycket är högt till högskolan, 40 000 fler sökande i år. Alla lärosäten undantaget två uppfyller sina takbelopp.

§ 4 Forskningsområden

Maria Södling, utredare på utvärderingsavdelningen, föredrog om Högskoleverkets kommande uppdrag att lämna förslag på nya områden (s.k. forskningsområden). Riksdagen fattar beslut i frågan 10 juni och förslaget träder i kraft under 2010. Förslaget innebär att lärosäten ska ha möjlighet att ansöka om rätt att examinera inom smalare områden än de nuvarande vetenskapsområdena. För de nya forskningsområdena är det lärosätet som har ansvar för att definiera området och för dess kvalitet. Högskoleverket kommer ha ansvar för att utvärdera kvaliteten.

Högskoleverket kommer under hösten 2009 kontakta lärosätena med förfrågan om vilka högskolor som är intresserade av att ansöka för att sedan under våren 2010 ta in ansökningarna. Under hösten 2009 kommer riktlinjerna för

granskningarna att dras upp. Även operationaliseringar i form av tydliga och transparenta kriterier och arbetssätt för bedömaregrupperna ska utformas.

Två grundfrågor i det nystartade arbetet är dels vad som ska utgöra ett forskningsområde och dels hur Högskoleverkets bedömning av områden ska göras. Vad som ska utgöra ett forskningsområde bör avgöras av områdenas struktur på lärosätena. Liksom i andra examensrättsprövningar är det förutsättningarna som kommer att granskas. Maria betonade också att det inte är forskningen per se som ska granskas utan i vilken mån forskningen uppfyller kvalitetskraven för att bedriva forskningsutbildning. Det är inte klart om redan befintliga examensrätter kan föras över eller om de behöver beslutas igen. Högskoleverket kommer att beakta så att forskarstuderande inte kommer i kläm om examinationsrätter dras in.

Maria berättade att arbetet nyligen påbörjats, att det ska bedrivas i nära samarbete med lärosäten och att det finns en referensgrupp knuten till projektet. Insynsrådet diskuterade sammansättningen av referensgruppen och föreslog att den skulle utökas med en person från ett större universitet för att fånga in även dessa lärosätens perspektiv. Insynsrådet skickade också med Högskoleverket att det är viktigt med tuffa och tydliga operationaliseringar och att samma bedömningskriterier ska gälla för universitet och högskolor.

§ 5 Konsekvensanalys

Anders Flodström redogjorde för konsekvensanalysen för personal och ekonomi i samband med införandet av nytt kvalitetsutvärderingssystem. Konsekvensanalysen är en delrapport i regeringsuppdraget att föreslå ett nytt utvärderingssystem. Utvärderingscykeln ska göras på fyra år stället för som tidigare sex år. Konsekvensanalysen ger vid handen att utvärderingsavdelningen kommer att behöva ytterligare tre heltidspersoner samt ökade ekonomiska resurser. Högskoleverket bedömer att det kan regleras inom nuvarande ekonomiska ram, under förutsättning finansieringsfrågor kring högskoleprovet, överklagandenämnden och examensrättsprövningarna för år 2010 kan lösas.

§ 6 Kvalitetsutvärderingssystem

Huvudsekreterare Lena Adamson redogjorde för utvärderingssystemet som är under utveckling. Utvärderingssystemet kommer att ha ett ökat fokus på resultat och Lena berättade om arbetsprocessen som lett fram till det förslag som nu arbetas fram. Utvärderingscykeln kommer vara på fyra år. Kvalitetssäkringssystemet kommer att omfatta examensrättsprövningar och utbildningsvärderingar, och dessa delar kommer att knyta an till varandra. Utbildningsutvärderingarna kommer att ha graderade betyg och de ska kunna ligga till grund för resurstilldelning. Det lägsta betyget innebär att examen ifrågasätts och att uppföljning ska ske ett år därefter. Det som främst kommer granskas i

utvärderingarna är hur examensmålen nås i form av lärandemål och examensarbeten. Vidare arbetas även anställningsbarhetsaspekter och studentomdömen in i systemet. Insynsrådet diskuterade mått på anställningsbarhet, hur studentenkäter kan genomföras och hur bedömare kan rekryteras. Insynsrådet bad om att få ta del av förslaget som Högskoleverket ska lämna till regeringen.

§ 7 Kvinnor och män i högskolan

Carolina Johansson, planeringssekreterare och likabehandlingssamordnare, föredrog verkets erfarenheter av arbete med jämställdhet inom högskolan. Bland annat visar Högskoleverkets rapport *Kvinnor och män i högskolan* att det endast skett små förändringar av de könsbundna utbildningsvalen och könsskillnader i akademisk karriär de senaste tio åren. Trots att frågorna anses viktigt i sektorn är konkreta handlingsförslag är mer sällsynta. Högskoleverket ser därför att det är aktuellt att ställa frågan om vad som skulle kunna vara framgångsrika arbetsätt för sektorn och Högskoleverket framöver.

Anders Flodström lade till att verket arbetar för att ta fram kvalitetsindikator för jämställdhet som ska ingå i det nya utvärderingssystemet. Några i rådet uttryckte skepticism till möjligheterna att ha det som en indikator. Göran Sandström efterlyste en sammanställning av hur mycket pengar lärosätena har satsats på jämställdhet.

§ 8 Pågående regeringsuppdrag och remisser

Anders Flodström berättade om Sveriges deltagande i Assessment of Higher Education Learning Outcomes (AHELO) som planeras bli den nya PISA-undersökningen för högre utbildning. Högskoleverket har i uppdrag att samordna Sveriges deltagande i teststudien.

§ 9 Övriga frågor

Inga övriga frågor anmäldes.

§ 10 Mötets avslutande

Ordföranden tackade de närvarande och förklarade mötet avslutat.

Anteckningar förda av
Carolina Johansson

Justeras

Peggy Bruzelius

Anders Flodström